

T.C.
AYDIN VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü
2023-2024 Eğitim Öğretim Yılı 2. Dönem İl Geneli Ortak Sınavı
TARİH - 10(MAZERET)

ÖĞRENCİNİN:

Adı - Soyadı : İmzası :
Sınıf :/..... Okul No :
İlçesi : Okulu :

ÖĞRENCİLERİN DİKKATİNE!

- Bu soru kitapçığında 20 soru bulunmaktadır ve sınav süresi 40 dakikadır. Her soru 5(Beş) puandır.
- Soru kitapçığı üzerine yapılan işaretlemeler ve yazılan cevaplar değerlendirmeye alınmayacaktır.
- Sınav 100 (yüz) tam puan üzerinden değerlendirilecektir.

1. Osmanlı Devleti kurulduğu sırada Bursa'nın fethinden sonra, Vezir Alaeddin ve Bursa Kadısı Çandarlı Kara Halil'in teklifleri doğrultusunda Yaya ve Müsellem teşkilatı oluşturulmuştur.

Yaya ve Müsellem teşkilatı hakkında aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Orhan Gazi zamanında oluşturulmuştur.
B) Kurulan ilk düzenli ordudur.
C) Yaya birlikleri vardır.
D) Atlı birlikleri vardır.
E) Üç ayda bir ulufe alırlardı.

3. Osmanlı Devleti'nin sınırlarının giderek genişlemesi sonucunda asker ihtiyacı artmıştır.

Devletin asker ihtiyacını karşılamak için;

- I. Pençik sistemi
II. Tımar sistemi
III. Devşirme sistemi

uygulamalarından hangileri ile Kapıkulu Ocaklarına asker alınmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

2. Tımarlı Sipahi reayadan kanunnamelerde belirtilen oranlardan fazla vergi talep edemezdi. Ayrıca ürün olarak ödemesi gereken vergiyi nakit olarak alamaz veya ürünü uzak pazarlara götürmesini köylüden isteyemezdi.

Buna göre;

- I. Köylünün hakları hukuk garantisi altına alınmıştır.
II. Tımar topraklarının miras bırakılması yasaklanmıştır.
III. Tımarlı Sipahiler merkezî otoritenin temsilcisi olmuştur.

durumlarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

4. Aşağıdakilerden hangisi Anadolu'nun İslamlaşmasında etkili olan mutasavvıflardan biri değildir?

- A) Mevlâna Celaleddin-i Rumi
B) Hacı Bayramı Veli
C) Kaşgarlı Mahmut
D) Ahi Evran
E) Yunus Emre

5. I. Vergi
II. Yaşanılan bölge
III. İlmiye, Seyfiye ve Kalemîye sınıfından olmak

Yukarıda verilenlerden hangileri Osmanlı Devleti'nde askeri ve reaya sınıfını birbirinden ayıran temel özelliklerdendir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

6. Aşağıda verilen devlet görevlilerinden hangileri Osmanlı Devleti'nde ilmiye sınıfında yer alır?

- A) Sadrazam ve vezirler
- B) Kazasker ve şeyhülislam
- C) Beylerbeyi ve vezirler
- D) Nişancı ve defterdar
- E) Subaşı ve kale komutanları

7. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde yazılı şehir kültürünün en önemli üretim merkezlerindedir?

- A) Saray ve konaklar
- B) Tekke ve zaviyeler
- C) Mescit ve camiler
- D) Loncalar
- E) İmarethaneler

8. I. Cem Sultan Olayı
II. Otlukbeli Savaşı
III. Ridaniye Savaşı

Yukarıdaki olayların kronolojik sıralaması hangi seçenekte doğru verilmiştir?

- A) I - II - III
- B) II - I - III
- C) I - III - II
- D) II - III - I
- E) III - II - I

9. İstanbul'un Fethi'nin dünya tarihi açısından sonuçları arasında;

- I. Derebeylik Sisteminin çözülmesi
- II. Coğrafi Keşiflerin başlaması
- III. Osmanlı toprak bütünlüğünün sağlanması

gelişmelerinden hangileri yer alır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

10. Osmanlı Devleti'nin dünya gücü olma sürecinde meydana gelen bazı olayların kronolojisi aşağıda verilmiştir.

- I. 1479 Venedik ticaret antlaşması
- II. İspanya'daki Müslümanlara yardım edilmesi
- III. Halifeliğin Osmanlı'ya getirilmesi
- IV. Preveze Deniz Savaşı
- V. İran'la Amasya Antlaşması'nın yapılması

Bu olaylardan hangileri Kanuni dönemine aittir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) II ve IV
- D) III ve IV
- E) IV ve V

11. Osmanlı Devleti'nin Kanuni Sultan Süleyman döneminde Batı'da ve Doğu'da en çok mücadele ettiği devletler hangileridir?

- A) Avusturya - Safeviler
- B) Almanya - Timurlular
- C) Avusturya - Akkoyunlular
- D) Macaristan - Timurlular
- E) Macaristan - Akkoyunlular

13. Kanuni Sultan Süleyman 1532'deki Alman Seferinden sonra Ferdinand ile İstanbul Antlaşmasını imzalamıştır. Bu antlaşmaya göre Avusturya kralı protokol olarak Osmanlı veziriazamına eşit sayılmıştır. Ferdinand Macaristan üzerinde hak iddia etmekten vazgeçerek elinde bulundurduğu Macar toprakları için Osmanlı Devletine otuz bin altın vergi ödemeyi kabul etmiştir.

Buna göre Kanuni Sultan Süleyman'ın aşağıdakilerden hangisine önem verdiği söylenebilir?

- A) Siyasi - Ekonomi
- B) Bilim - Ekonomi
- C) Siyasi - Hukuk
- D) Hukuk - Bilim
- E) Ekonomi - Hukuk

12. Kanuni Sultan Süleyman döneminde Fransa'da Tudor hanedanı, Kutsal Roma Germen İmparatorluğu'nda Habsburglar yönetiminde bulunmaktadır. Kanuni, 1535 tarihinde Fransa'ya geniş kapsamlı kapitülasyonlar vermiş, Habsburg-Tudor rekabetinde nispeten daha zayıf olan Tudorları desteklemiştir.

Kanuni bu desteği verirken temel olarak aşağıdakilerden hangisini amaçlamıştır?

- A) Papa'nın takdirini kazanmak.
- B) Hristiyan ittifakını önlemek.
- C) Fransa'nın bir dünya devleti olmasını sağlamak.
- D) Hristiyan dünyasının dostluğunu kazanmak.
- E) Tüm Protestanları Habsburglara karşı örgütlemek.

14. Amacı Türk-İslam birliğini sağlamak olan Yavuz Sultan Selim; bu amacını gerçekleştirmek için aşağıdaki savaşlardan hangisini yapmamıştır?

- A) Çaldıran
- B) Turnadağ
- C) Mercidabık
- D) Otlukbeli
- E) Ridaniye

15. Osmanlı Devleti gerektiğinde; Akdeniz donanmasını Hint Okyanusu'na geçirebilmeyi, Baharat Yolu'nun kontrolünü sağlamayı, Yemen ve Hicaz gibi vilayetleri Portekiz saldırılarından korumayı amaçlamıştır.

Bu amaçlara yönelik olarak;

- I. Marmara - Karadeniz Kanalı
- II. Don Volga Kanalı
- III. Süveyş Kanalı

projelerinden hangilerini hayata geçirmeyi düşünmüştür?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

16. Osmanlı Devleti'nin Akdeniz'deki egemenliğinin güçlenmesinde aşağıdaki gelişmelerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Preveze Deniz Zaferi
B) Trablusgarp'ın Fethi
C) Cezayir'in Fethi
D) Kıbrıs'ın Fethi
E) Kırım'ın Fethi

17. Hint Deniz Seferlerinin;

- I. Hicaz Bölgesi'nin güvenliğini sağlama,
II. Baharat Yolu üzerindeki hakimiyeti devam ettirme,
III. Portekizlilerin sömürgelerine sahip olma

amaçlarından hangilerine yönelik düzenlendiği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

18. Osmanlı İmparatorluğu'nda aşağıdakilerden hangisi Divan-ı Hümayun üyesi değildir?

- A) Sadrazam B) Defterdar C) Sancakbeyi
D) Kazasker E) Nişancı

19. Osmanlı Devleti'nde;

- I. Enderun,
II. Sıbyan Mektebi,
III. Medrese

okullarından hangilerinin ülke genelinde yaygın olduğu söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

20. Fatih Kanunnamesi'nde, başa geçen kişiye kardeşlerini ortadan kaldırmak hakkı verilmiştir.

2017 Bu uygulama ile;

- I. devletin devamlılığını sağlamak,
II. taht kavgalarını önlemek,
III. devletin gücünün, iç meselelerle zayıflamasına engel olmak,
IV. devşirme kökenlilerin devlette etkili olmasını engellemek

yargılarından hangileri amaçlanmış olamaz?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) Yalnız IV

Bu kitapçığın her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, kitapçığın tamamının veya bir kısmının Aydın İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nün yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğraflarının çekilmesi, bilgisayar ortamına alınması, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması veya başka bir amaçla kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar, doğabilecek cezai sorumluluğu ve kitapçığın hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

MAZERET
OTURUMU

T.C.
AYDIN VALİLİĞİ
İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
AYDIN ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ MÜDÜRLÜĞÜ

2023-2024 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI 2.DÖNEM
İL GENELİ ORTAK SINAVLAR
(05 Haziran 2024)

TARİH-10

Soru No (A)	Cevap	Kazanım
1	E	10.3.1. Kuruluş Dönemi'nde Osmanlı askerî gücünün farklı muharip unsurlardan meydana geldiğini kavrar.
2	D	10.3.2. Tımar sisteminin özelliklerini siyasi, sosyal ve ekonomik açılardan değerlendirir.
3	D	10.3.3. Yeniçeri Ocağının ve devşirme sisteminin Osmanlı devletleşme sürecine etkisini analiz eder.
4	C	10.4.1. Süfîlerin ve âlimlerin öğretilerinin Anadolu'nun İslamlaşmasına etkisini kavrar
5	D	10.4.2. Osmanlı devlet idaresinin ilmiye, kalemîye ve seyfiye sınıflarının birlikteliğine dayalı yapısını analiz eder.
6	B	10.4.2. Osmanlı devlet idaresinin ilmiye, kalemîye ve seyfiye sınıflarının birlikteliğine dayalı yapısını analiz eder.
7	A	10.4.3. Osmanlı coğrafyasında sözlü ve yazılı kültürün toplum hayatına etkilerini analiz eder.
8	B	10.5.1. 1453-1520 yılları arasındaki süreçte meydana gelen başlıca siyasi gelişmeleri tarih şeridi ve haritalar üzerinde gösterir.
9	C	10.5.2. İstanbul'un fetih sürecini sebepleri ve stratejik sonuçları açısından analiz eder.
10	E	10.5.4. 1520-1595 yılları arasındaki süreçte meydana gelen başlıca siyasi gelişmeleri tarih şeridi ve haritalar üzerinde gösterir.
11	A	10.5.4. 1520-1595 yılları arasındaki süreçte meydana gelen başlıca siyasi gelişmeleri tarih şeridi ve haritalar üzerinde gösterir.
12	B	10.5.5. Kanuni Dönemi'nden itibaren Osmanlı Devleti'nin siyasi sınırlar ve devlet teşkilatı bakımından olgunluğa eriştiğini kavrar.
13	A	10.5.5. Kanuni Dönemi'nden itibaren Osmanlı Devleti'nin siyasi sınırlar ve devlet teşkilatı bakımından olgunluğa eriştiğini kavrar.
14	D	10.5.6. Uyguladığı uzun vadeli stratejinin Osmanlı Devleti'nin dünya gücü haline gelmesindeki rolünü analiz eder.
15	C	10.5.6. Uyguladığı uzun vadeli stratejinin Osmanlı Devleti'nin dünya gücü haline gelmesindeki rolünü analiz eder.
16	E	10.5.7. Osmanlı Devleti'nin takip ettiği kara ve deniz politikalarını analiz eder.
17	D	10.5.7. Osmanlı Devleti'nin takip ettiği kara ve deniz politikalarını analiz eder.
18	C	10.6.1. Topkapı Sarayı'nın devlet idaresinin yanı sıra devlet adamı yetiştirilmesinde ve şehir kültürünün gelişmesindeki rollerini analiz eder.
19	A	10.6.1. Topkapı Sarayı'nın devlet idaresinin yanı sıra devlet adamı yetiştirilmesinde ve şehir kültürünün gelişmesindeki rollerini analiz eder.
20	E	10.6.2. Osmanlı Devleti'nde merkezi otoriteyi güçlendirmeye yönelik düzenlemeleri analiz eder.